مشاهیر عصر صفوی

محمد احسانی

www.ketab.ir

سرشناسه : احسانی مجید ، ۱۳۶۳.
مشخصات نشر : مشاهیر دوره صفوی / مجید احسانی.
مشخصات نشر : تهران : خانه تاریخ و تصویر ابریشمی ۱۳۸۹
مشخصات ظاهری : ۱۶۰ ص ، مصور
شابک : ۱-۲۷-۵۶۹۶-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
یادداشت : کتابنامه
موضوع : ایران - تاریخ - صفویان ، ۹۰۷-۱۱۴۸ ق - سرگذشتنامه
رده بندی کنگره : ۱۳۸۹ ۵ م ۳ الف / DSR ۱۱۸۴
رده بندی دیویی : ۹۵۵/۰۷۱۰۹۲۲
شماره کتابشناسی ملی : ۲۲۰۷۷۲۷

مشاهیر دوره صفوی

نویسنده : مجید احسانی

لیتوگرافی : سید گویا

چاپخانه : [illegible] آفاق

نوبت چاپ : اول ۱۳۸۹

شمارگان : ۱۰۰۰

مدیر تولید: محمدرضا ابریشمی

شابک : ۱-۲۷-۵۶۹۶-۶۰۰-۹۷۸

ناشر : خانه تاریخ و تصویر ابریشمی

خیابان انقلاب، ۱۲ فروردین، پاساژ فروردین، طبقه اول

WWW.ABRISHAMIFAR.COM

www.ketab.ir

فهرست مطالب

عنوان | صفحه

مقدمه ۱۰

فصل اول: زندگی نامه میرفندرسکی ۱۲

نسب و کودکی میرفندرسکی ۱۳

مهاجرت‌های میر به هندوستان ۱۳

شاگردان و اساتید میرفندرسکی ۱۴

ارتباط میرفندرسکی با شاگردان آذرکیوان ۱۵

شهرت میرفندرسکی ۱۵

آثار میرفندرسکی ۱۷

وفات ۲۲

فصل دوم: زندگی نامه شیخ بهائی ۲۳

نسب و تولد ۲۴

سفرهای شیخ بهائی ۲۴

علت و مدت سفرهای شیخ بهائی ۲۹

موقعیت اجتماعی ۳۱

مقام علمی و ادبی ۳۲

آثار و تألیفات ۴۰

شاگردان شیخ بهائی ۴۲

استادان شیخ بهائی ۴۵

دوره‌های چهارگانه زندگی سیاسی شیخ بهائی ۴۵

۱)سلطنت شاه طهماسب اول(۹۸۴-۹۳۰ ه ق) ۴۶

۲)سلطنت شاه اسماعیل دوم(۹۸۵-۹۸۴ ه ق) ۴۷

۳)سلطنت سلطان محمد(۹۹۵-۹۸۵ ه ق) ۴۸

www.ketab.ir

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۴)سلطنت شاه عباس اول(۱۰۳۸-۹۹۵ ه ق)	۴۹
مدح سلاطین معاصر و تألیف کتاب و رساله به نام آن ها	۵۱
مذهب و مشرب	۵۲
وفات	۵۵
فصل سوم: زندگی نامه علامه مجلسی	۵۷
تو	۵۸
نیا	۵۸
تحصیلا	۵۸
آفتابی بر منبر	۵۹
شاگردان	۶۰
به سوی نور	۶۱
تألیفات	۶۴
درایت و سیاست علامه	۶۵
رحلت علامه مجلسی	۶۷
فصل چهارم: زندگی نامه ملاصدرا	۶۸
کودکی و نوجوانی	۶۹
مراحل سیر و سلوک	۷۰
دوران تبعید	۷
در کنج غربت	۷۳
سفر عرشی	۷۵
معرفت عارفان	۷۵
بازگشت به شیراز	۷۶

www.ketab.ir

فهرست مطالب

عنوان **صفحه**

آفتاب آمد و دلیل آفتاب ۷۸
باورهای ملاصدرا ۸۰
عرفان شیعی ۸۰
[illegible]گاه ملاصدرا پیرامون تقلید ۸۱
قضا و قدر ۸۱
[illegible]کمت متعال ۸۱
فروغ [illegible] متع ۸۲
آثار ماندگار ۸۴
فرزندان ملاصدرا ۸۸
فوت ملاصدرا ۸۹
فصل پنجم: زندگی نامه ملا [illegible]ح ما[illegible]د[illegible]ی ۹۱
نام و نسب ۹۲
موقعیت اصفهان ۹۲
حوزه علمیه اصفهان ۹۳
استادان ۹۴
۱- محمد تقی مجلسی ۹۴
۲- شیخ بهائی ۹۵
۳- ملا عبدالله شوشتری ۹۵
۴- ملا حسنعلی شوشتری ۹۶
شاگردان ۹۷
۱- علامه محمد باقر مجلسی ۹۷
۲- فیض کاشانی (استادان فیض- شاگردان فیض-آثار فیض) ۹۸

www.ketab.ir

فهرست مطالب

عنوان — صفحه

۳- میرزا عبدالله اصفهانی تبریزی افندی (استادان میرزا–مشایخ اجازه میرزا- آثار) ۱۰۰
تألیفات ملا صالح مازندرانی ۱۰۱
رؤیای آقا محمد هادی ۱۰۲
آقا نورالدین محمد ۱۰۳
آقا محمد سعید اشرف ۱۰۳
آقا [illegible] زندانی ۱۰۴
آقا [illegible] ۱۰۴
شهید آقا [illegible] مازندرانی ۱۰۵
تولد و وفات ۱۰۵
فصل ششم: زندگی نامه [illegible] ۱۰۷
نام و نسب ۱۰۸
ولادت ۱۰۸
تحصیلات و اساتید میرداماد ۱۰۸
مهاجرت به اصفهان ۱۱۲
صفویه و علمای شیعه ۱۱۳
صوفیه و صفویه ۱۱۴
حوزه اصفهان ۱۱۴
علوم معقول و علوم منقول ۱۱۴
حکمت و فلسفه ۱۱۵
حکمت در حوزه اصفهان ۱۱۶
معاصران میرداماد ۱۱۶
جایگاه علمی میرداماد ۱۱۷

www.ketab.ir

فهرست مطالب

عنوان | صفحه

آراء میرداماد در حکمت ۱۱۹
میرداماد و علوم طبیعی ۱۲۰
میرداماد و شعر ۱۲۱
[illegible]ات میرداماد ۱۲۲
شاگردان ۱۲۳
تألیفات ۱۲۴
صفات [illegible]د ۱۲۷
الف) زهد و [illegible] ۱۲۷
ب) نفی حسادت، امتحان بزرگ ۱۲۸
ج) استاد کامل ۱۲۹
وفات ۱۳۲
فصل هفتم: زندگی نامه علامه فیض کاشانی ۱۳۳
ولادت و نسب ۱۳۴
دوران کودکی و تحصیلات ۱۳۵
شاگردان معروف فیض ۱۳۶
تألیفات و تصنیفات ۱۳۷
روحیات فیض ۱۳۹
آراء و اندیشه‌های فیض ۱۴۰
وفات ۱۴۰
منابع و مآخذ ۱۴۱

www.ketab.ir

مقدمه

ای انسان واقع بین، اشک بریز و اشک های سوزان بریز، خون دل از دیده هایت سرازیر کن. شیرینی حیات واقعی ات را به تلخی سایه های حیات بفروش و متوجه نباش که نسل آینده ات، عروسک هایی هستند که در سرانگشتان عوامل ناچیز طبیعت و جباران روزگار، جست و خیز خواهند کرد.

بیا و چه که مغزهای نسل کنونی ات، با تفکر به مبارزه برخاسته است؟ به تو چه مربوط که خنده های تصنعی و سفارشی تو، به ارزان ترین قیمت خریداری شده و اشک های سوزان و پایان ناپذیر به دامان شان فرو می ریزاند؟.....

آیا این مسخره بازیها طبیعت و نیروهای جهان هستی و عظمت های انسانی که مانند میوه های درخت پرثمر و پرشاخ و برگ خلقت اند، به این حماقت های آدمیان، بهت نزده و اشک نمی ریزند؟.....

براستی، چه کسی فکر می کرد ما روزی به «قحطی احساس» مبتلا شویم و حتی ندانیم که این قحطی خانمانسوز، در سراسر زندگی به طرزی ناباورانه بیداد می کند و ظرف بارور کننده آن را، مشتی گفتمانهای مرده و فریبکارانه پر کرده است؟

کاش، مرد و زنی پیدا می شد و می فهمید که استقلال واقعی بشر، در لرزش لب های خسته خود، کدامین درهای بزرگ را نشانه رفته و کدامین غصه می نالند آنجا که می گویند:

به چه علت، فرزندان بشر هنوز مانند وحوش بیابان و جنگل در لجنزار زندگی در متن اجتماع، بیگانه از یکدیگر زندگی می کنند و هر کسی، حوزه حیات فردی خود را آن اندازه توسعه می دهد که پا روی مرگ و نابودی تمام انسان های دیگر گذاشته از آن هم تجاوز می کند؟ آیا این حالت وحشیانه آرایش شده، همان شعار نیست که می گویند: «من عقل و خرد نمی خواهم، لطفاً از سر راه من کنار بروید، و بگذارید به حماقت خود ادامه دهم؟

www.ketab.ir

موقعی که در کنار خیابان ایستاده اید و چندین جوان نامرتب از پیش روی شما می گذرند و شما را می خندانند، بخندید، زیرا آنان اغلاط کتاب تاریخ بشری را برای شما گوشزد می کنند. ولی در پس این خنده، گریه ای هم سر بدهید، زیرا کسی نه علل غلط رفتن را برای آنها بیان می کند و نه صحیح ها را برایشان یادآوری می کند.....

روا انسان که عمری تمام را در مبارزه «می خواهم» و «نمی خواهم» به سر می برد، مبا با می خواهم و نمی خواهم، از آن خاصیت های روانی بشری نیست که با چند سر مطلب و چند کتاب و سال ها آزمایش و تجربه، ریشه های خود را نشان دهد. در این پدید عجیب رلو به عنوان فهرست یا مقدمه ای مختصر بیندیشیم، روا داریم. به قول رودنسون. کس همه قفل ها را ندارد. یک پیشگفتار به چه کار می تواند بیاید؟ پروردگار یگانه اد را گذارم که افکارم را به سمت و سویی سوق داد که بتوانم راجع به شخصیتهای رگ صفوی قلم سرایی کنم. در این اثر سعی نموده ام علاوه بر ترجمه و برگردان کا های اصلاحاتی اساسی و پایدار در کتاب اعمال کرده تا بر فایده آن افزوده تر گردد.

کتاب مشتمل بر هفت فصل است که هر فصل در مورد زندگی یک شخصیت، نسب، تولد، کتاب، اساتید، شاگردان، تألیفات، مسافرتها ، وفات آن فرد می پردازد.

در آخر جا دارد از بزرگانی که نگارنده را در تألیف این اثر یاری رساندند، مهندس علی خمکده (تایپ متن)، خانم دکتر حرمت جعفری و بالاخص آقای مهندس حیدری قرا که به مانند یک پدر دلسوز و مهربان مشوق من در این نگارش بودند تقدیر و تشکر را دارم.

«نخستین تألیف خود را با عشق و احترام فراوان به پدر دلسوز، مادر عزیز و همسر مهربانم تقدیم می کنم»

www.ketab.ir